

još od vremena Karla Velikoga dijelom zapadnoga carstva rimskoga. Na molbu Almoševu car se odista lično stavi na čelo vojske i provali u Ugarsku s razloga, „što je Koloman napao granice naše države na primorju.“ Car Henrik V. podsjedne početkom oktobra 1108. grad Požun, no ne opravivši ništa morao se ubrzo vratiti natrag. I tako je Koloman pod tvrdim zidinama požunskim ne samo obranio od Nijemaca svoj novostečeni posjed dalmatinskih gradova i otoka, nego i konačno i trajno odbio njemačke navale na Ugarsku stežnjom, da je učine vazalnom pokrajinom rimskoga carstva, za čim su toliko težili još Henrik III. i Henrik IV.

Osljepljenje Almoša i Bele. Poslije careva neuspjeha Almoš se i opet izmirio s bratom, no kao svaki put tek na kratko vrijeme. Konačno se Koloman, slomljen teškom bolešću, a na glas, da mu Almoš i opet radi o nevjeri, odluči na nagovor nekih niskih duša, očito zabrinut za sudbinu svoга četrnaestgodišnjega sina Stjepana, pred smrt svoju na veoma okrutno djelo: godine 1115. dade iznenada uhvatiti brata i njegova devetgodišnjega sina Belu i liši ih obojicu očinjega vida s težnjom, da ih ukloni s prijestola, odnosno herceštva hrvatskoga.

Bijeg Almošev u Bizant. Poslije ovoga zlodjela budu otac i sin zatvoreni u samostan Dömös (na Dunavu nedaleko od Vaca), gdje ostadoše do skore smrti Kolomanove (3. februara 1116.), našto Almoš umače uz pomoć nekih njemu odanih velikaša u Bizant, gdje ga car Aleksije i sin mu Ivan, muž njegove rođake Piroške-Irene, srdačno primiše. Slijepca sina Belu ostavi Almoš u Pečvaradskom (Pécsvárad) samostanu nedaleko od Pečuha na brizi nekim povjerljivim redovnicima, koji ga tako vješto sakriše, da ni Kolomanov nasljednik kralj Stjepan nije sve do pod kraj života znao za nj.

Boris Kolomanović. No brat Almoš nije bio jedina porodična neprilika Kolomanova. Kralj se naime dva puta ženio: 1097. normanskom princesom Buzilom, koja mu rodi Stjepana, a drugi put 1112. Ruskinjom Eufemijom, kćerkom velikoga kneza Vladimira II. Monomaha iz Kijeva. Brak taj međutim nije bio srećan; što se zapravo zbilo, ne znamo, sigurno je jedino, da je Koloman već iza godine dana otpravio kući trudnu Eufemiju kriveći je s nevjere. U Kijevu rodi ona sina **Borisa Kolomanovića**, a taj bješe potom odgojen potpuno po ruskom načinu i postade teškom brigom Kolomanovih nasljednika.